

Hodnocení ve fyzice bodovacím systémem na nižším gymnáziu

Václav Piskač

Gymnázium tř.Kpt.Jaroše, Brno

Už více než rok používám při výuce fyziky na nižším gymnáziu bodovací systém. Mým velkým vzorem byla Hana Tesařová ze ZŠ Lysice, která bodovací systém používá už několik let. Systém jsem během prvního roku postupně upravoval, až se ustálil na stavu, který je popsán v tomto příspěvku.

Základní údaje:

- žáci získávají za jednotlivé činnosti body
- každá činnost má určen maximální možný počet bodů, kterého lze dosáhnout
- vše je hodnoceno kladnými body, nejhorším výsledkem je nula, body nestrhávám
- na konci pololetí sečtu, kolika bodů mohli dosáhnout a kolika ve skutečnosti dosáhli
- z těchto údajů určím, kolika získali procent z maxima (jde tedy o relativní systém)
- dosaženou hodnotu zaokrouhluji nahoru na celé procento

Převodní tabulka:	100 – 90%	výborná
	89 – 70%	chvalitebná
	69 – 50%	dobrá
	49 – 30%	dostatečná
	29 – 0%	nedostatečná

Žáci během pololetí mohou získat cca 800 bodů. Na písemky připadá cca 420 bodů, na ústní 80 bodů, dlouhodobé domácí úkoly, laboratorní práce a skupinové projekty jsou většinou bodovány po 50 bodech, za dobře vedený sešit je 40 bodů.

V případě nepřítomnosti mají žáci možnost si písemky napsat v náhradním termínu, domácí úkoly a laboratorky a projekty vytvářejí dodatečně. Pokud tak neučiní, jsou bodováni nula body.

Každý má možnost získávat bonusové body v tzv. aktivitách. Sem patří referáty (tj. prezentace daného tématu třídě), výrobky a soutěže. Navíc každé pololetí organizují celoškolskou soutěž, která kromě jiného umožňuje získat další body.

V prvním pololetí je to soutěž fyzikálních experimentů (OSEL – Odborné Setkání Experimentálních Labužníků), ve druhém konstruktérská soutěž (KOZA - KONstruktérské ZÁpolení). Náplň OSLA závisí na nápadech soutěžících, téma KOZY se každý rok obměňuje – optické hračky, pastičkomobily, katapulty, automatony, ...

Aktivity ukončuji 3 týdny před uzavřením klasifikace.

Body z jednotlivých činností eviduji v počítači, který průběžně určuje zatím vycházející známky.

Komunikace se žáky a rodiči

Na začátku roku dostávají noví žáci dopis, ve kterém jejich rodiče seznamují s fungováním bodovacího systému – viz **Příloha 1**. Žáci vyšších ročníků už obdrží pouze přehled písemek a plánovaných aktivit včetně bodového hodnocení.

Body zapisuji průběžně do školního informačního systému, takže je rodiče mohou sledovat po internetu.

Důležité věci vyvěšuji na svých stránkách [1], kde žáci najdou i kontaktní e-mailovou adresu.

Všechny důležité činnosti žákům zadávám písemně – tištěnou podobu si vlepují do sešitu, elektronická je vyvěšena na webu. Zadáání se snažím sestavovat tak, aby obsahovalo vše podstatné včetně termínů. Jejich nedodržení je postihováno snížením výsledného bodového zisku. Viz **Příloha 2**.

Žáci mi práce odevzdávají v písemné podobě (ruční nebo tištěné). Zasílání e-mailem uznávám pouze v případech nutnosti (nemoc, porucha tiskárny, ...).

Získané poznatky

- konečně mám pocit, že výslednou známku určuji objektivně
- bodovací systém umožňuje zahrnout do hodnocení naprosto cokoliv
- snadno v něm určím „váhu“ jednotlivých činností
- „relativní“ systém elegantně řeší situace, kdy se na konci pololetí nestihne napsat písemka nebo změřit laboratorní práce
- v případě potřeby jsem schopen uzavřít žákovi známku kdykoliv (např. při přestupu na jinou školu nebo při dlouhodobé absenci)
- pokud narazíte na někoho hodně zbedněného, můžete mu snadno všechny bodové zisky převést na klasickou 5-stupňovou škálu
- a hlavně mě tento systém konečně donutil dělat ty činnosti, které jsem si vždy plánoval a nikdy se k nim nedostal

Odkazy:

- [1] <http://fyzikapricni.websnadno.cz>

Příloha 1Gymnázium tř.Kpt.Jaroše, Brno
Bodovací systém ve fyzice – primy

Vážení rodiče,

ve fyzice jsou žáci hodnoceni pomocí bodovacího systému. Během pololetí hodnotím jejich písemné práce, ústní zkoušení a další činnosti. U každé je předem určeno, kolik bodů z ní lze získat.

Na konci pololetí sečtu, kolik bodů mohlo vaše dítě reálně získat (tj. teoretické maximum) a vypočítám, na kolik procent této mety dosáhlo. Procenta zaokrouhluji nahoru.

Škála bodování

0	- 29%	nedostatečná
30	- 49%	dostatečná
50	- 69%	dobrá
70	- 89%	chvalitebná
90	a více	výborná

Možnosti získání bodů

písemné práce	20 b
testy	max. 100 b
ústní zkoušení	80 b
domácí úkoly	50 b
skupinová práce	50 b
projekt	50 b
sešit	40 b
aktivity	max. 100 b

Během primy budou zadány tyto písemné práce (vždy alespoň s týdenním předstihem):

1. pololetí

úvod	90 b
síly	90 b
magnetismus	90 b
délka	70 b
plocha	80 b

2. pololetí

objem	80 b
hmotnost	70 b
hustota	90 b
čas a teplota	80 b
elektrické obvody	100 b

Krátké testy budou zadávány během vyučovacích hodin bez předchozího varování. Na ústní zkoušení (včetně rozsahu zkoušené látky) bude žák upozorněn s týdenním předstihem. U ostatního (úkoly, skupinové práce, ...) bude vždy předem řečeno, že se jedná o bodovanou činnost a možný bodový zisk.

Do aktivit patří: soutěže, výrobky, referáty atd. Body za aktivity jsou bonusové – přičítají se k zisku, aniž by zvyšovaly bodový základ.

Příklad: za pololetí bylo možno získat 700 bodů. Vaše dítě dosáhlo celkově 600 bodů.

Tj. 600/700 ... 86% ... chvalitebná.

Pokud ale navíc v aktivitách získalo 50 bodů, má 650/700 ... 93% ... výborná.

Body budou průběžně zapisovány do školního informačního systému. Navíc budou ve třídě průběžně vyvěšovány přehledy dosažených bodů.

V případě absence bude mít žák možnost získat ušlé body během konzultačních hodin. **O tuto možnost se ale musí sám aktivně přihlásit.** V případě výjimečně dlouhé absence bude klasifikace uzavřena na základě dohody.

Václav Piskač
v Brně dne 1. září 2009

Příloha 2**Domácí úkol****1. Ag****Úkol: sleduj luhování čaje****Zadáno 5. října 2009**

Vezmi si dvě skleničky, dvě lžičky a dva sáčky **černého čaje**. Do jedné skleničky nalij studenou vodu z vodovodu a do druhé nalij vařící vodu z konvice. Do obou ponoř sáček čaje a lžičkou ho přitlač ke dnu (během pokusu musí být sáček u dna).

Sleduj několik hodin, jak se v obou skleničkách luhuje čaj. **POZOR** – skleničky nesmíš promíchávat!

Pozorování si zaznamenávej na papír (nebo skleničky fotografuj). Vypracuj záznam měření (slovní popis + náčrtky nebo fotografie).

Záznam měření odevzdáš **v pondělí 12. října**.

Za tuto činnost můžeš získat 40 bodů.